

egészen világosan körülír ekként: Birtokos számba nem megy, aki a dolog felett a tényleges hatalmat másnak részére ennek háztartásában, vagy üzletében, avagy oly más viszonyban gyakorolja, amelyben a másíknak a dologra vonatkozó utasításait közfelfogás szerint minden ellentmondás nélkül követnie kell. Birtokosnak a másik személyt kell tekinteni. *B. S.*

Kiskoru jogügylete. A kiskorúval kötött jogügylet az 1877. évi XX. t.-c. 114. §-a értelmében feltétlenül — tehát a vevő alperes jó- vagy rosszhiszeműségére tekintet nélkül — érvénytelen, hacsak a jogszerző alperes be nem bizonyítja, hogy felperes őt a vételi ügylet megkötésénél — nagykorúságát illetően — tévedésbe ejtette, vagy tévedésben tartotta; s ekként vele szemben az ügylet megkötése körül rosszhiszeműen járt el. P. V. 3318, 924.

Iparigazolvány hiánya és ügyletérvényesség. A lánckereskedelmi judikatúra idején az iparigazolvány (hatósági engedély) hiánya a legsikeresebb védelmi eszköz volt. Késői utóhajtások ugyan újabban is elég sűrűn fordulnak elő a felsőbiróság gyakorlatában és ha kihaló félben van is ez a kifogás, érdemes följegyezni a Kuria VII. tanácsának egy a szokásostól eltérő, de az élettel jobban számoló döntését, amely kimondotta, hogy az a körülmény, hogy

„az alperesek azzal, hogy ilyen áru vételével és továbbeladásával való iparszerű foglalkozáshoz szükséges iparigazolvánnyal állításuk szerint nem rendelkeztek — és ennek dacára ilyen irányu foglalkozást üztek — iparrendészeti szempontból helytelenül jártak ugyan el, de ez a körülmény a kereseti ügylet érvényességét egyáltalán nem érinti és azt tiltott ügyletté nem teszi. Ezek szerint a II. és III. rendű alpereseknek ez iránti felülvizsgálati panasza is alaptalan.“ (P. VII. 6609/1924.)

A régebbi gyakorlattal való szakításnak ez a döntés talán nem tekinthető, mert az alperesek itt a saját iparigazolványuk hiányára hivatkoztak és az igazán helytelen volna, ha alperesek a saját vétkességükből akarnának hasznot húzni (amit a lánckereskedelmi gyakorlat, elismerjük, praeter intentionem, de végeredményében sokszor lehetővé tett). Az az érvelés azonban, amit a Kuria ítélete tartalmaz, ugyanígy helyes akkor is, ha felperesnek hiányoznék az iparigazolványa, mert még sem tételezhető fel, hogy sántító jogügyletet akart kreálni a Kuria, akként, hogy az ügylet érvényessége azon dől el, hogy melyik fél lép fel felperesként. *B. S.*

Eskü — fogadalom? A vasuti szolgálati rendtartás (1914 : XVII. t.-c.) szerint az ideiglenes alkalmazott szolgálati fogadalmat, az állandó alkalmazott szolgálati esküt köteles tenni. A törvény 54. §-a szerint a létszámból hivatalból törölendő, aki az eskületételt megtagadja. A törvényt megelőző rendelet szerint az eskü fogadalommal volt pótolható. Az alkalmazott, vallási meggyőződésére hivatkozva, az eskü helyett fogadalmat kívánt tenni. A Máv. az eskületétel megtagadása címén az alkalmazottat a létszámból törölte. A Curia a másodbiróság elutasító ítéletének helybenhagyásával az alkalmazott felülvizsgálati kérelmét elutasította, mondván,